

www.ketab.ir

5717

شاخص های عمرانی
نقاط محروم

آراء اسکندری

www.ketab.ir

انتشارات پورصائب

شاخص‌های عمرانی نقاط محروم

نویسنده: آراد اسکندری

ویرایش و نمونه‌خوانی: مرضیه چیت‌ساز یزدی

طرح جلد و متن: جواد واعظی

نوبت انتشار: اول - ۱۳۹۸

سمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۹۸-۷۰-۲

قم. خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه دوم، پلاک ۲۴۳

poursaebpublication@gmail.com

ارتباط با مشتریان: ۰۹۱۹۰۳۱۳۳۰۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

سرشناسه: اسکندری، آراد، ۱۳۵۸-

عنوان و نام پدیدآور: شاخص‌های عمرانی نقاط محروم / آراد اسکندری

مشخصات نشر: قم، پورصائب: ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۹۸-۷۰-۲

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

موضوع: عمران روستایی -- ایران

موضوع: Rural development -- Iran

موضوع: ایران -- مناطق محروم

موضوع: Iran -- *Deprived areas

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ ش ۵الف/ HN۴۹

رده‌بندی دیویی: ۳۰۷/۱۴۱۲-۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۳۳۳۷۹

فهرست

۹	مقدمه
۱۰	معماری مسکنی
۱۱	استفاده از مصالح بوم آورد
۱۱	نقش فعال خانواده در ساختمان سازی
۱۲	شناخت خواص مواد و مصالح ساختمانی
۱۲	سهولت تعمیر و نگهداری
۱۳	سرپناه ارزان
۱۳	سادگی و پرهیز از بیهودگی
۱۴	مردم‌واری (تناسبات انسانی)
۱۴	انعطاف پذیری و خلاقیت
۱۵	زیبایی فطری
۱۵	هندسه در معماری
۶۳	تاثیر گردشگری بر نقاط محروم
۶۴	تاثیرات اقتصادی گردشگری بر مناطق محروم
۶۵	تاثیرات اجتماعی - فرهنگی گردشگری بر مناطق محروم
۶۷	تاثیرات زیست محیطی توسعه گردشگری بر مناطق محروم

- ۶۷.....لزوم توسعه ای پایدار.....
- ۶۸.....توسعه روستایی.....
- ۷۰.....
- مدیریت امور روستایی با رویکردهای شهری.....
 - غلبه رویکردهای تکنوکراتیک و دولت-رعیتی در دستگاه‌های اجرایی... ۷۰
 - عرضه‌مداری در تدوین طرح‌ها و برنامه‌های روستایی و انضباط مالی نامناسب..... ۷۱
 - فقدان سازوکار توسعه کارآفرینی محلی در روستاها و عدم توجه کافی به توسعه چرخه محلی و ضعف در سازمان‌های مردمی و غیردولتی توسعه روستایی..... ۷۲
 - عدم تدوین و اندازگیری شاخص‌های توسعه پایدار روستایی و امور عشایری..... ۷۳
- ۷۵.....قانون «الزام دولت به توسعه متوازن روستایی».....
- ۸۰.....وزارت جهاد کشاورزی و توسعه روستا.....
- ۸۱.....روستا چیست؟.....
- ۸۲.....توسعه روستایی چیست؟.....
- ۸۴.....استراتژی‌های توسعه روستایی.....
- ۸۵.....الف. رویکردهای فیزیکی-کالبدی.....
- ۸۶.....ب. رویکردهای اقتصادی.....
- ۸۶.....۱. استراتژی انقلاب سبز.....
- ۸۶.....۲. استراتژی اصلاحات ارضی.....
- ۸۷.....۳. استراتژی صنعتی نمودن روستاها.....
- ۸۸.....۴. استراتژی رفع نیازهای اساسی.....
- ۸۹.....ج. رویکردهای اجتماعی-فرهنگی.....
- ۸۹.....۱. استراتژی توسعه اجتماعی.....
- ۸۹.....۲. استراتژی مشارکت مردمی.....

- ۹۰..... ۵. رویکردهای فضایی، منطقه‌ای و ناحیه‌ای
- ۹۰..... ۱. استراتژی‌های تحلیل مکانی
- ۹۲..... ۲. استراتژی توسعه روستا-شهری
- ۹۳..... ۳. استراتژی یوفرد
- ۹۴..... ۴. استراتژی نظام سلسله‌مراتبی سکونتگاه‌ها و برنامه‌ریزی مراکز روستایی
- ۹۶..... ۵. استراتژی توسعه یکپارچه ناحیه‌ای
- ۹۷..... ۶. استراتژی توسعه زیست-ناحیه
- ۹۸..... ۷. استراتژی توسعه پایدار و همه‌جانبه روستایی
- ۹۹..... حاشیه نشینی و ایجاد مناطق محروم شهری
- ۱۰۳..... علل عمده پدایش حاشیه نشینی و مناطق محروم
- ۱۰۵..... چگونگی فرم گرفتن زندگی در حاشیه شهر
- ۱۰۷..... راه‌های ممکن (پیشنهادهای)
- ۱۱۰..... گردشگری کشاورزی
- ۱۱۳..... ساخت و ساز روستایی چگونه باید باشد؟
- ۱۱۳..... قانون صریح برنامه ششم توسعه و رابطه با مقاومت‌سازی
- ۱۱۴..... آسیب‌پذیری در برابر زلزله
- ۱۱۵..... هزینه کمتر
- ۱۱۷..... پیشینه
- ۱۱۷..... سیر نوسازی واحدهای روستایی در کشور
- ۱۱۸..... نگاه موافق
- ۱۱۸..... مقاومت‌سازی نتیجه مطلوب داشته است
- ۱۲۰..... نگاه مخالف
- ۱۲۰..... مقاومت‌سازی مورد توجه قرار نگرفته است
- ۱۲۴..... نگاه کارشناس

۱۲۴	بررسی مجدد آیین‌نامه‌ها در اولویت قرار بگیرد
۱۲۶	تجربه دیگران
۱۲۶	درس عبرت کشورهای دیگر
۱۲۶	زاین
۱۲۷	مکزیک
۱۲۷	چین
۱۲۸	آمریکا

مقدمه

«مناطق محروم» یا «مناطق کمتر توسعه یافته» اصطلاحی است که در نظام سیاست گذاری ایران برای برخی مناطق به کار می رود. منطقه محروم دارای تعریف روشن قانونی نیست، اما در مجموعه ای از قوانین ایران از این عنوان یا عنوان های شبیه به آن یاد شده است. تعیین مناطق محروم در قوانین مختلف به عهده دولت گذاشته شده است. یکی از قوانینی که ظاهراً صریحاً به این مفهوم اشاره دارد «قانون الزام دولت برای جبران عقب ماندگی های استان ها و مناطقی که شاخص های توسعه آن ها زیر شاخص میانگین کشور است» است. این قانون، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور را مکلف به شناسایی «عدم تعادل بارز»، «در عرصه های مناطق مختلف کشور»، «در چارچوب سیاست ها و جهت گیری های آمایش سرزمین» می کند. در یکی دیگر از قوانین مرتبط با این مفهوم مجلس شورای اسلامی، دولت را مکلف به حمایت بودجه ای بیشتر از استان های کرده گه شاخص های نرخ بیکاری، آب شرب شهری و روستایی، آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، بهسازی روستاها، راه و زیرساخت های جاده ای، سرانه های عمران شهری و درآمد شهرداری در این استان ها پایین تر از متوسط کشوری است.

در تقسیمات کشوری ایران هیچ سطحی از تقسیمات به عنوان منطقه شناسایی نشده است و از این جهت مفهوم منطقه را نیز می‌توان دارای ابهام حقوقی دانست.

دولت در زمینه‌های مختلف مصوبه‌های گوناگونی را برای تعیین مناطق محروم داشته است. به عنوان مثال برای پرداخت جذب فوق‌العاده نیروی انسانی شاغل در نقاط دورافتاده، جنگی و محروم یک مصوبه ویژه از تصویب دولت گذشته و این مناطق معین شده‌اند. جامع‌ترین مصوبه در این زمینه، «تصویب‌نامه در خصوص تعیین مناطق محروم و کمتر توسعه یافته در امور حمایتی» است که مصداقیابی این مفهوم در چند قانون مختلف با رویکرد حمایتی را ذیل یک مصوبه واحد جمع آورده است. برای شناسایی مناطق محروم در این مصوبه از مفاهیم شهرستان و بخش در تقسیمات کشوری ایران استفاده شده است.

معماری روستایی

معماری سنتی روستایی ایران مجموعه‌ای بسیار متنوع است. بررسی علل و ریشه‌های این گوناگونی مستلزم مطالعات وسیع می‌باشد. این نوع از معماری مجموعه‌ای متنوعی از ابنیه و سکونت گاه‌ها را در بر می‌گیرد که سرزمین ایران با توجه به تنوع جغرافیایی،